

Formanden: Sammen med denne sag foretages de to følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Forhøjelse af afgiften ved indførsel).

(Lovforslaget (nr. 180) findes i tillæg A. sp. 3955, fremsættelsen i tidenden sp. 5794).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om forskellige forbrugsafgifter. (Bortfald af afgift af papir og pap m. v.).

(Lovforslaget (nr. 181) findes i tillæg A. sp. 3969, fremsættelsen i tidenden sp. 5794).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Grünbaum: Det kan være vanskeligt at få denne debat ført på rigtig måde, når vi først har udskrivningsprocenten til behandling og så får momsforhøjelsen. Udskrivningsprocenten gælder jo for 1971, og dér har jeg koncentreret mig om de proceduremæssige problemer, eftersom vi ingen oplysninger havde. Her drejer det sig jo imidlertid om et helt aktuelt finanspolitisk indgreb, nemlig en forhøjelse af merværdiafgiftssatsen med 2½ pct. fra 12½ pct. til 15 og en samtidig forhøjelse af importmomsen fra 9 pct. til 15 pct. Det er jo temmelig store penge, det drejer sig om. Det betyder 600 mill. kr. plus 450 mill. kr. fra importmomsen, altså over 1 milliard kr. mere til finansministeren i indeværende finansår; og finansministeren vil i 1971 få den fulde årsvirkning af momsforhøjelsen på de 1.400 mill. kr., altså yderligere ca. 800 mill. kr. til statskassen i det kommende finansår.

Jeg har en lille mistanke om, at når regeringen har så travlt, som den nu har, med at få denne momsforhøjelse gennemført, er det ikke alene af hensyn til situationen nu, den aktuelle økonomiske situation, hvad der jo også er svært at få øje på, eftersom man først prøvede den anden vej med dyrtidstilægget. Jeg har en fornemmelse af, at man er begyndt at spekulere lidt på 1971, og her har man altså i en politisk krisesituation, man selv har skabt, fået en mulighed for at kunne køre en momsforhøjelse igennem, som vil give ganske betydelige beløb i 1971.

Det er under alle omstændigheder en meget betydelig stramning, der gennemføres nu ved denne momsforhøjelse. Under debatten i fredags blev der ikke givet nogen oplysning om, at der nu var nye momenter i udviklingen, som gjorde en yderligere stramning nødvendig. I hvert fald økonomiministeren har erkendt, at den allerede gennemførte skattestramning med en stigning i statsindkomstkatten på 35-40 pct. på et år er så stærk, at der i og for sig ikke skulle være brug for en yderligere stramning. Han har også sagt, at det ikke er det store valutatab i april, der fik regeringen til at fremsætte sit forslag om dyrtidsportionerne, men derimod ønsket om på lidt længere sigt at få noget mere hold på udviklingen i vort omkostningsniveau, og den tankegang kan vi andre da være ganske enige med ham i.

Nu gik det altså helt anderledes, det gik ikke med inddragelsen af de 3 dyrtidsportioner, og regeringspartierne vil så søge en indkomstpoltisk løsning gennemført i forbindelse med den næste overenskomstsituation. Men hvad skal vi så med denne momsforhøjelse nu? Det er spørgsmålet, som må stilles. Et det en straffeekspedition? Skal forbrugerne nu igen betale for regeringens fejlagtige økonomiske politik, og fordi regeringen ikke var i stand til at gennemføre sit dårligt forberedte indkomstpoltiske udspil? Det er der meget der tyder på. Der er meget, der tyder på, at forslaget om momsforhøjelsen i virkeligheden er et nyt og ganske fortvivlet forsøg på dog at redde noget af regeringens ansigt, redde noget af prestigen.

Regeringen har jo for ikke så længe siden bestridt vor opfattelse af, at der med den allerede gennemførte hårde skattepolitik praktisk taget ikke ville blive noget tilbage til en stigning i det private forbrug i 1970-71. Det var jo det, vi sagde under de forhandlinger, vi havde i det tidligere 21 mands udvalg. Regeringen sagde til os, at der var regnet med en reel forbrugsstigning på 2 pct. Nu tager man altså i hvert fald de 2 pct., tager dem ud af forbruget. Finansministeren eller økonomiministeren kan vel ikke bestride, at det gør man med denne momsforhøjelse. Så er man altså nede på nul efter regeringens egen opfattelse, og efter vor opfattelse under nulpunktet.

I forvejen er det især lønmodtagerne, der er blevet ramt af regeringens skattepolitik.